A°. 1850.

Opregte *Woensdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 17 April.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

TURIN, 10 April.

Het gebeurde in den laten avond van den 8sten heeft aanleiding gegeven tot eene nog al levendige woordenwisseling in de Kamer der Gedeputeerden. Bij het herstellen van de openbare orde heeft men een veertigtal personen in verzekerde bewaring genomen. Sommigen hunner hebben zich daarover beklaagd, en dadelijk een verzoekschrift aan de afgevaardigden gezonden, waarin zij beweerden, dat zij ten onregte van hunne vrijheid waren beroofd, en verlangden, dat het gedrag der bewindslieden in dezen mogt worden onderzocht.

Men heeft begrepen, dat het beklag niet geheel ongegrond was, en men heeft voorgesteld, om het verzoekschrift naar het Bewind te verzenden, met verzoek om inlichting deswegens te erlangen. De minister *Galvagno*, ter vergadering tegenwoordig, heeft zich geenszins daartegen verzet, en aangemerkt, dat de zaak haren gewonen loop zoude hebben; — dat, op de tusschenkomst der troepen, sommige lieden hebben geweigerd uiteentegaan, en dat men derhalve wel geweld heeft moeten gebruiken; — dat degenen, welke onschuldig mogten worden bevonden, onmiddelijk in vrijheid en de overige ter beschikking van de bevoegde regterlijke overheid zouden worden gesteld.

De liberale partij duidt het den bewindslieden zeer euvel, dat zij de troepen hebben doen uitrukken en de burgerwacht niet in de wapenen hebben geroepen. De ministers hebben aangemerkt, dat daartoe de tijd heeft ontbroken; — dat daardoor welligt de zaak nog van een meer ernstigen aard zoude zijn geworden, — en dat zij zich, in elk geval, binnen de palen der wet hebben gehouden.

Onpartijdigen begrijpen, dat de bewindslieden hunnen pligt hebben betracht; — dat de Regering, door de onmiddelijke uitvaardiging der door den Senaat aangenomen wet, aan de eischen des tijds heeft voldaan, maar ook niet heeft mogen dulden, dat de houding, welke zij tegenover den pausselijken Stoel in dezen heeft aangenomen, het voorwendsel zou worden tot het verstoren van de openbare orde.

— De berigten uit Rome van den 5den melden, dat de heeren *Savelli* en nog drie andere personen, welke, onder de leiding van de kardinalen-commissie, met verschillende ministerien belast zijn geworden, zich naar Terracina hebben begeven, om, zoo wordt opgegeven, den Paus de terugkomst binnen zijne Staten gemakkelijk te maken. Men had in Bologna berigt, dat de Paus den 10den in Velletri zoude kunnen aankomen, en dat alsdan de dag van den intogt in Rome zoude worden bepaald.

Van den kant der vrijzinnigen werd verbreid, dat de Paus zich altijd huiverig betoonde, om zich, alleen onder bedekking van de fransche militaire magt, in Rome te wagen. — Den 2den April is aldaar een prachtig feest gegeven, waarbij de aanzienlijke Romeinen zich met hunne gezinnen hebben laten vinden, en waaraan de fransche officieren, met den generaal *Baraguay d'Hilliers* aan het hoofd, deel hebben genomen.

[In Frankrijk is berigt ontvangen, dat de tegenstanders van het geestelijk gezag in het burgerlijk bestuur er zich in Rome op toelegden, om den Paus, bij zijne plegtige intrede, met blijken van misnoegen te doen ontvangen; maar in Parijs stelt men er grooten prijs op, dat de kerkvoogd, onder bedekking der fransche wapenen, weder bezit zal nemen van zijne hoofdstad, en de generaal *Baraguay d'Hilliers* moet bepaalde bevelen hebben, om niet te dulden, dat er bij dien intogt eenige wanordelijkheid voorvalle, en om de bevolking vooraf te onderrigten, dat zij, in geval van woeling, krachtdadig zoude worden tekeergegaan.]

BERLIJN, 14 April.

[*Uit bijzondere brieven.*] In weerwil van de stellige verklaring van den pruissischen regerings-commissaris *v. Radowitz*, dat het goedkeuren van de Constitutie door het duitsch-pruissisch Verbond, *voor* de herziening der grondregten, het bestaan van dit Verbond in de waagschaal zoude stellen, heeft de vrijzinnige partij in het Parlement te Erfurt de bovenhand behouden, en is het voorstel van den heer *v. Patow*, in eene bijna voltallige vergadering, met eene aanzienlijke meerderheid (van 4 tegen 3) *aangenomen.* De meerderheid, 113 stemmen, bestond uit de warme liberalen en uit de meer gematigden, welke het programma van den heer *v. Bodelschwing* hadden aangenomen. De minderheid, 89 stemmen, was zamengesteld uit de meer of min gestreng behoudende leden en de dusgenaamde ultramontanen (17 à 20), welke laatsten ijverig arbeiden ten gunste van het Drie-Koningen, of het beijersche Verbond.

Men verwacht nu, dat het Staten-huis een gelijk besluit zal nemen. Alsdan zal de pruissische Regering van hare zijde tot een besluit moeten komen, 't welk van hoog belang voor de toekomst van Europa kan wezen. Dat deze Regering niet ligtelijk terug zal treden, is ligt te bevroeden; maar zij is overtuigd, dat het doorzetten van den arbeid menig bezwaar kan opleveren, en dat de herziening, *na* de goedkeuring *en bloc*, van sommige grondregten, zoo van bestuur als van burger, niet alleen aan Hanover en aan Saksen, maar ook nog aan andere der verbondene Staten aanleiding kan geven, om, onder den schijn van regt, zich aan het Verbond te onttrekken. — Dat Pruissen de onderneming niet ligtvaardig zal opgeven, kan blijken uit de woorden van den minister *v. Manteuffel*, in antwoord aan een der liberale sprekers, die had aangemerkt, dat men tot een kruisweg was genaderd, en voorwaarts of achterwaarts moest, en welken de bewindsman tegemoet voerde: „ Den weg naar achteren zullen wij niet inslaan. Ik ten minste zou de laatste wezen, die dergelijken raad gaf. Ik weet al te zeer, dat Duitschland evenmin als Pruissen onverrigter zake kan terugkeeren. Wij moeten en wij willen vooruit;" — welke woorden met algemeen vreugdegejuich zijn beantwoord.

Na het tot stand brengen van het bedoelde gewigtige besluit, is het Rijks-bestuur van het Verbond gemagtigd, om zich met de Staten, welke bijzondere maatregelen behoeven voor hunne handelsbetrekkingen, deswegens te verstaan. Morgen zal over den vorm der wijziging van de bijzondere punten worden geraadpleegd, en dan zal wel spoedig daartoe worden overgegaan.

HAMBURG, 13 April.

De generaal *v. Bonin* is heden, op zijne terugreis uit Sleeswijk naar Berlijn, vergezeld van den hertog *van Augustenburg*, te Altona aangekomen en aldaar door de officieren van de te dier plaatse garnizoen houdende troepen opgewacht. — De in zijne plaats tot opperbevelhebber over de sleeswijk-holsteinsche troepen aangestelde pruissische generaal *v. Willisen* heeft die betrekking aanvaard met eene proclamatie, welke algemeen zeer wordt toegejuicht, en waarin hij, onder anderen, na hulde te hebben gedaan aan de van oudsher bekende dapperheid der deensche bevolking, verklaart, dat de Sleeswijk-Holsteiners echter ten slotte over hen moeten zegevieren, vermits zij eene regtvaardige, ja zelfs eene heilige zaak voorstaan. De heer *v. Willisen* heeft voorts te kennen gegeven, dat hij zal beproeven, om de bij het sleeswijk-holsteinsche leger dienende pruissische officieren, welke dit mogten verlangen, bij hetzelve te doen verblijven. (Het pruissische regeringsblad berigt, dat tegen den generaal *v. Willisen* een geregtelijk onderzoek zal worden ingesteld, ter zake van het aanvaarden van het opperbevel van het sleeswijk-holsteinsche leger, zonder uit de pruissische dienst te zijn ontslagen, en dat hem deswegens de verdiende straf zal worden opgelegd.)

VAN DEN RIJN, 15 April.

In nadere berigten van den 2den dezer uit Athene wordt gemeld, dat men daar de tijding had ontvangen, dat de russische Regering aan die van Frankrijk en Engeland eene tweede diplomatieke nota had toegezonden, aangaande de grieksche zaken. Naar hetgeen ten aanzien van den inhoud dezer nota te Athene werd verzekerd, had Rusland daarbij bepaaldelijk verlangd, dat de britsche admiraal al de in beslag genomen schepen, zoo wel de oorlogs-vaartuigen als de handels-schepen, zoude teruggeven en tevens het door dit in beslag nemen berokkende nadeel zoude vergoeden. Daarin werd verder voorgesteld, dat de grieksche en engelsche Regeringen te Londen onderhandelingen zouden openen, ten einde de geschillen, volgens die grondslagen, uit den weg te ruimen. Te Athene werd verhaald, dat de fransche Regering aan dit laatste hare goedkeuring had gehecht.

— De Keizer van Oostenrijk zal de reis naar Triest eerst in de maand Mei kunnen aannemen.

In de oostenrijksche Staten in Italie is de hooge politie onder het bestuur der militaire overheid gesteld. Dit zal zoo blijven, zoolang de staat van beleg aldaar in stand wordt gehouden.

— De organen der clericale partij in deze oorden verzekeren, dat het terugtreden van Keur-Hessen van het Verbond zoo goed als zeker is, maar dat het met Rijn-Hessen nog niet zoo ver schijnt te zijn gekomen.

PARIJS, 14 April.

Het belangrijkste nieuws van den dag is, dat het socialistische kies-committé het eens is geworden, nopens den aan de kiezers voortestellen candidaat. Gisteren omstreeks middernacht hebben de democratische gemagtigden der clubs eene bijeenkomst gehouden. Vier candidaten waren voorgedragen, namelijk: de heeren *de Girardin*, *Dupont de l'Eure*, *Eugène Sue* en *Jean Daniel*, soldaat in het 23ste regiment van linie. Van deze heeft de heer *Eugène Sue* de meeste stemmen bekomen. Heden is die persoon — de bekende schrijver van *les Mystères de Paris*, *le Juif errant*, *les Mystères du Peuple* (welk laatste geschrift nu onlangs een zoo grooten indruk heeft gemaakt en zelfs te Lyon verboden is geworden) — als de democratische candidaat geproclameerd.

Er waren 227 ultra-republikeinsche gemagtigden aanwezig. De heer *Sue* is met 140 stemmen gekozen. De soldaat *Jean Daniel* heeft 80 stemmen erlangd. De 7 overige stemmen waren verdeeld tusschen de heeren *de Girardin* en *Dupont*. De keus van het democratische committé baart de grootste verwondering, en men houdt het er voor, dat die vereeniging wel vast overtuigd moet zijn, dat de democraten de overwinning zullen behalen, ten gevolge der verdeeldheid onder de gematigde partij, dat zij met een naam te voorschijn durft komen, die, uit een staatkundig oogpunt beschouwd, van zoo weinig beteekenis is. Men meent zich verzekerd te kunnen houden, dat de heer *Sue* geenszins door al de ultra-republikeinen zal worden ondersteund. Reeds wordt zijne candidatuur in een democratisch dagblad bestreden.

De heeren *de Girardin* en *P. J. Proudhon* zullen zeer zeker grootelijks teleurgesteld zijn. De eerste toch schijnt er niet aan te hebben getwijfeld, of hij zou ditmaal de bevoorregte candidaat der socialisten zijn geweest. De tweede heeft zich gewisselijk overtuigd gehouden, dat de door hem ondersteunde candidaat *Dupont de l'Eure* door de socialistische partij met geestdrift zou worden gekozen. In de gegevene omstandigheden levert de strijd van den heer *de Girardin* tegen den heer *Dupont* en van den socialist *Proudhon* tegen den eerstgemelden schrijver een schouwspel op, 't welk vermakelijk zou kunnen worden genoemd, indien niet die strijd een blijk was van de gevaren, welke de maatschappij thans bedreigen; deze toch kan in zeker opzigt beschouwd worden als afhankelijk van staatkundige schrijvers als de heeren *de Girardin* en *Proudhon*, welke ditmaal hunne ontwerpen zien mislukken, doch zeer mogelijk spoedig in de gelegenheid zullen worden gesteld, om weder van hunnen invloed te doen blijken.

Het gematigde committé blijft den heer *Ferdinand Foy* voorstellen. De Legitimisten weigeren steeds hardnekkig dien candidaat te ondersteunen. Een der dagbladen van die partij blijft aandringen op het voorstellen van eenen bepaalden legitimistischen candidaat. Het is niet onmogelijk, bij de bestaande tweespalt, dat nog vóór 28 April een maatregel van dien aard genomen worde, in weerwil der pogingen van den heer *Berryer* en andere invloedrijke Legitimisten, om iets dergelijks te voorkomen.

Men verzekert, dat bij de hoofden der gematigde partij thans de grootste mismoedigheid heerscht. Alleen de heer *Molé* zou den moed niet hebben opgegeven. Van sommige zijden wordt medegedeeld, dat de heer *Thiers*, die niet ligt voor bezwaren en moeijelijkheden terugdeinst, zoodanig terneergeslagen is, dat hij er ernstig over denkt, om zich aan de staatkunde te onttrekken. Van die zijde wordt gemeld, dat hij een landgoed bij Rijssel denkt te betrekken.

— Het heden in 't licht verschenen nummer van het weekblad *Napoleon* is belangrijk. De schrijvers van dat blad ondersteunen den heer *Foy*, en vermanen de Legitimisten, om zich ten gunste van dien candidaat te verklaren. Zij vermeenen, dat deze partij onregtvaardig handelt, door zich vijandig te gedragen jegens den heer *Foy*, ter zake van het gedrag zijns vaders, die in der tijd niets anders heeft gedaan, dan hetgeen eene wettige en constitutionele oppositie tegen de Regering veroorloofde.

Verder leest men in dat weekblad, dat de Voorzitter niets heeft bespeurd van hetgeen de dagbladen mededeelen, nopens eene onaangename ontmoeting in de Elysesche-Velden. Er is een paard voor zijn rijtuig gestort, en eenige oogenblikken daarna was reeds de geheele Wetgevende Vergadering in rep en roer, door de overdrevene geruchten, die dadelijk ten aanzien van dat weinig beduidende ongeval in omloop waren gebragt.

De schrijvers van *le Napoleon* gewagen mede van de wederspannigheid onder de soldaten te Angers. Volgens hen, is de generaal *Castellane* door de Regering gelast, om een naauwkeurig onderzoek intestellen naar het gebeurde, en de officieren, die met geene genoegzame veerkracht zijn te werk gegaan, gestreng te straffen. Verder leest men in dat blad, dat het bewind aan de kollonels zal weten te herinneren hunne verpligting en hunne verantwoordelijkheid voor het gedrag hunner onderhebbende manschappen.

— Het drama *Toussaint Louverture* schijnt slechts zeer matig te voldoen. De voorstellingen worden weinig bezocht, niettegenstaande de dichterlijke schoonheden van dat werk hoog worden verheven. Men meent, dat de heer *de Lamartine* zeer ontmoedigd is over de koelheid van het publiek ten zijnen aanzien, ook als dichter. Men zegt, dat hij eerlang weder eene reis naar het Oosten zal ondernemen en een geruimen tijd afwezig blijven.

— Men meldt uit Madrid van den 9den, dat het herstel van de goede verstandhouding tusschen de spaansche en de britsche Regeringen zoo goed als zeker mag worden geacht, en wel ten gevolge eener bemiddeling van den Koning der Belgen. Zoo gemeld wordt, heeft de spaansche Regering verklaard, dat zij, bij het gebeurde, geen oogmerk hoegenaamd heeft gehad, om de britsche Regering te beleedigen (zonder van den naam van den heer *Bulwer* te gewagen), en zal de britsche Regering daarop antwoorden, dat zij dit gaarne wil aannemen, en niet zoude nalaten, om den heer *Bulwer* op nieuw naar Madrid te zenden, als wel overtuigd, dat niemand meer eerbied voor H. M. de Koningin van Spanje kan koesteren, dan deze staatsman, ware het niet, dat zijne dienst elders was gevorderd geworden. Men zag spoedig de officiële mededeeling dezer stukken te gemoet, en men verwachtte, dat lord *Howden*, die zich reeds meermalen in Spanje heeft opgehouden, alsnu in Madrid als gezant zoude optreden.

'S GRAVENHAGE, 15 April.

Den 10den April heeft Z. M. het volgende besluit genomen:

„ Op het rapport van onzen minister van Oorlog van den 25sten Maart, litt. P 3, wegens het nut dat voor de militaire dienst in het algemeen en 's Rijks verdediging in het bijzonder kan gelegen zijn in de vorming en zamenstelling van een *comité van defensie*, en zulks als inrigting van blijvenden aard,

„ Hebben besloten en besluiten:

„ Art. 1. Goed te keuren, dat, onder toezigt van onzen minister van Oorlog, eene inrigting worde gevormd, welke de benaming zal aannemen van *comité van defensie*.

„ Art. 2. Gezegd comité zal onzen minister van Oorlog van advies dienen, omtrent alle zaken, 's Rijks verdediging betreffende, of daarmede in verband staande, welke hij daaraan zal onderwerpen.

„ Art. 3. De leden van het comité worden in *gewone* en *buitengewone* onderscheiden. Hun getal is onbepaald.

„ Art. 4. De gewone leden zijn de zoodanige, die doorgaans in het comité zitting hebben. Onder hen behooren steeds vertegenwoordigers te zijn van: den generalen staf, de infanterie, de kavallerie, de artillerie, de genie.

„ Art. 5. De buitengewone leden vertegenwoordigen: de militaire administratie, de geneeskundige dienst, en maken een deel uit van het comité, zoodra hunne medewerking in het belang der te behandelen zaken vereischt wordt.

„ Art. 6. De gewone en buitengewone leden worden door

ons; op voordragt van onzen minister van Oorlog, benoemd. Die benoeming geschiedt voor den tijd van drie jaren. Na verloop van dien tijd treedt een derde gedeelte der leden af, en wordt door andere leden vervangen.

„ Art. 7. Behalve de gewone en buitengewone leden, kunnen deskundige personen tijdelijk in het comité zitting nemen, voor het geval, dat hunne speciale kennis in het een of ander vak, aan het algemeen belang dienstbaar zou kunnen zijn. Zij worden daartoe, alsdan, door onzen minister van Oorlog, of, voor zoo verre andere departementen van algemeen bestuur bij het onderwerp betrokken zijn, door de hoofden dier departementen benoemd, onder hetwelk zij behooren, en zulks in het laatste geval op aanvrage van den minister van Oorlog.

„ Art. 8. Door het comité wordt een reglement van orde opgemaakt, hetwelk aan de goedkeuring van onzen minister van Oorlog wordt onderworpen.

„ Art. 9. Aan het comité wordt door onzen minister van Oorlog een officier als amanuensis toegevoegd.

Zijn gevoelen wordt gevraagd, doch hij stemt niet mede.

„ Art. 10. Onze minister van Oorlog kan de vergadering van het comité, zoo hij verkiest, of zoo hij dit voor de kennis der zaak, welke behandeld wordt, nuttig oordeelt, bijwonen. In dat geval presideert hij van regtswege.

„ Art. 11. Het comité, inlichtingen, van welken aard ook, in het belang der aan hetzelve opgedragen taak behoevende, geeft daarvan onmiddelijk kennis aan onzen minister van Oorlog, die alsdan het verkrijgen van die inlichtingen door alle middelen onder zijn bereik zal bevorderen.

„ Art. 12. Wanneer het comité een nader en bepaald onderzoek bij de corpsen, bij een wapen, of in loco mogt wenschelijk achten, zullen daarvoor door onzen minister van Oorlog speciale comité's worden te zamen geroepen, op zoodanige wijze te zamen gesteld, als aan hem in het belang der zaak meest geraden en nuttig zal voorkomen.

„ Art. 13. De rapporten door de speciale comité's op te maken worden aan onzen minister van Oorlog ingezonden en door hem aan het comité van defensie medegedeeld.

„ Art. 14. Het comité van defensie vergadert te *'s Gravenhage*. De speciale comité's daar en overal elders, waar het nuttig wordt geacht die te zamen te roepen, en alwaar zulks minst kostbaar kan geschieden. Hun bestaan is slechts tijdelijk.

„ Art. 15. Noch het lidmaatschap van het comité van defensie, noch dat der speciale comité's, zal op eenige verhooging van tractement of op eenige bijzondere toelage uit 's Rijks schatkist aanspraak geven. Reis- en verblijfkosten alleen worden volgens de bestaande tarieven genoten, voor het geval dat werkelijk eene verplaatsing in het belang van de dienst noodzakelijk is geweest.

„ Art. 16. In verband tot vorenstaande bepaling zal in het belang van 's Rijks schatkist, telkens bij de benoeming tot leden van het comité van defensie, aan de Algemeene Rekenkamer opgave worden gedaan van het verblijf dat zij geacht worden te *'s Gravenhage* te hebben of te moeten houden.

„ Art. 17. Wij behouden ons voor, om in deze bepalingen zoodanige wijzigingen te brengen, of zoodanige bijvoegingen te maken, als de ervaring aan de hand zal geven."

Bij besluit van denzelfden dag, heeft Z. M. in voormeld committé *voorloopig* benoemd:

tot gewone leden: de generaals-majoor, baron *C. Nepveu*, Zr. Ms. adj. in buiteng. dienst, chef van den gen. staf van het leger; graaf *J. F. du Monceau*, Zr. Ms. adj. in buiteng. dienst, comm. van de brig. kavallerie; *P. R. Falter*, comm. van het pers. der artill.; *H. G. Seelig*, gouverneur der kon. mil. academie; *C. W. J. Storm de Grave*, comm. van de reserve-brigade; den kollonel der genie *C. F. Geij van Pittius*, inspecteur der 1ste fortif.-inspectie; den majoor *J. J. van Mulken*, van het reg. gren. en jagers; jhr. *C. M. Storm van 's Gravesande*, oud-officier der genie;

tot buitengewone leden: den gen.-maj. dr. *P. A. Beckers*, inspecteur-generaal van de geneesk. dienst der land- en zeemagt; den majoor *G. Falck*, onder-intendant der mil. admin. 1ste kl.

Bij een derde besluit van 10 April heeft Z. M. het volgende bepaald:

„ In aanmerking nemende, dat onze beminde oom, Prins *Frederik der Nederlanden*, in zijne hoedanigheid van veldmaarschalk van het leger, tot de in art. 4 van ons besluit opgenoemde wapens in eene algemeene betrekking staat, — hebben goedgevonden en verstaan:

„ Aan onzen beminden, oom Prins *Frederik der Nederlanden*, in zijne hoedanigheid van veldmaarschalk, de bevoegdheid toetekennen tot bijwoning van het comité van defensie, zoo dikwijls hij zulks verkiezen zal, met bepaling, dat hij daarin zal uitbrengen eene adviserende stem."

— Door den minister van Oorlog is, tot amanuensis bij het committé van defensie benoemd de kapitein *J. H. W. le Clercq*, van den gen. staf.

— Bij besluit van 13 April heeft Z. M. eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren *L. J. A. v. d. Kun*, *F. W. Conrad* en *E. Wenckebach*, om advies uittebrengen op de vraag: 1° of het belang van den Staat medebrengt, dat op 's Rijks kosten telegraphen worden aangelegd en bediend; 2° of niet in allen gevalle een net van telegraphische lijnen voor het geheele Rijk behoort te worden vastgesteld, ten einde alleen in de rigting daarbij aangewezen, hetzij lijnen aanteleggen, hetzij vergunning tot aanleg te verleenen. De commissie zal tevens een ontwerp der verordeningen voordragen, die door de wet of door een algemeenen maatregel van inwendig bestuur zijn voorteschrijven tot regeling van de dienst en het gebruik der telegraphen.

— Het verbouwen en vergrooten van het krankzinnigen-gesticht alhier is heden aangenomen door den heer *J. P. van Essen*, voor *f* 63,900.

— Tot voorzitters en onder-voorzitters der afdeelingen van de Tweede-Kamer zijn heden verkozen de heeren: *Verwey-Mejan* en *Schooneveld*, 1ste; *Wichers* en *de Man* 2de; *Dullert* en *Hugenholtz*, 3de; *v. Heemstra* en *de Monchy*, 4de; *Boreel* en *v. Twist*, 5de.

Als leden der commissie voor de verzoekschriften zijn verkozen de heeren *v. Eck*, *Westerhoff*, *de Fremery*, *Zijlker* en *van Voorst*.

— Bij het aan de Tweede-Kamer aangeboden ontwerp van wet, betreffende de kosten van vervolging in zake van directe belastingen, zijn de bepalingen van het, ingevolge de wet van 22 Mei 1845, omtrent datzelfde onderwerp uitgevaardigde kon. besluit hoofdzakelijk en met enkele geringe wijzigingen van de daarbij bepaalde sommen, behouden. Even als aan dat besluit, liggen aan dit ontwerp van wet ten grondslag de volgende algemeene beschouwingen:

„ Dat alle exploiten en acten, betreffende de vervolgingen voor de invordering der directe belastingen, namens het bestuur der belastingen beteekend of uitgevaardigd, volgens art. 20 der wet van 22 Mei 1845, door speciale deurwaarders moeten geschieden;

„ Dat die deurwaarders, geene vaste bezoldiging uit 's Lands kas genietende, alleen naar gelang hunner werkzaamheden worden beloond, en dat de door de belastingschuldigen te betalen kosten van vervolging het grootste gedeelte van der deurwaarders inkomsten uitmaken;

„ Dat de belooning der deurwaarders zoodanig dient te wezen, dat men geschikte lieden voor die betrekking kunne vinden;

„ Dat de belastings-procedure, zoo na mogelijk zich houdende aan de algemeene regtsvordering, de speciale deurwaarders, die daarvoor gebezigd worden en, in betrekking tot hunne acten en exploiten, aan dezelfde regelen en bepalingen als de gewone deurwaarders onderworpen zijn, in het algemeen, dan ook aanspraak kunnen maken om op gelijken voet als dezen te worden beloond;

„ Dat intusschen het belang der belastingschuldigen, bij de vervolgingen uit het dwangbevel voortspruitende, ook in het oog dient te worden gehouden, en dat de kosten, op die vervolgingen loopende, zoo matig mogelijk behooren te worden gesteld."

'S GRAVENHAGE, 16 April.

In de zitting van de Tweede-Kamer der Staten-generaal van heden, is kennisgeven, dat de commissie van rapporteurs over het ontwerp tot overbrenging van fondsen wegens het herstel van het ned. Muntwezen haar verslag gereed heeft. De beraadslaging daarover wordt bepaald op donderdag den 18den aanstaande.

Tot voorzitter der commissie voor de verzoekschriften is gekozen de heer *van Eck*.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der in de zitting van 16 Maart afgebroken beraadslaging over het ontwerp, betrekkelijk *het toezigt en de zorg over de zaken der Munt*.

Z. Exc. de minister van financien licht kortelijk de door hem in de voordragt gebragte wijzigingen toe. Vooraf echter verklaart hij, dat men uit een vroeger door hem gebezigd gezegde de verkeerde gevolgtrekking heeft afgeleid, dat de vertraging in de vervaardiging der wet op den waarborg een verwijt in zich zou behelzen van traagheid, ten aanzien van het collegie van Raden en Generaal-meesteren der Munt. In 1830 werd reeds een ontwerp, daarmede in betrekking, ingediend, waaraan echter, uithoofde der staatkundige verwikkelingen, geen gevolg is gegeven. In 1838 is dat ontwerp op nieuw bij de Staten-generaal ingediend, doch door de Regering zelve, om verschillende redenen ingetrokken.

De minister betoogt verder, wat de in de voordragt gebragte wijzigingen aangaat, dat het oorspronkelijke stelsel der wet onveranderd is gebleven, doch de redactie verduidelijkt. Overal, waar vroeger werd gelezen *beslissing* van het Munt-collegie, staat thans *uitspraak*. Volgens de tegenwoordige redactie, blijft de regter vrij in zijne *beslissing*, zonder gebonden te zijn aan de *uitspraak* van het Munt-collegie. — Eindelijk verlangt de minister de invoering de wet te zien vastgesteld op 1 Januarij 1851, in stede van op 1 Julij 1850. Hij dringt aan op die meerdere tijdsruimte, omdat de wet op de brievenposterij, welke thans ten uitvoer moet worden gelegd, hem veel werk zal geven.

De heer *Wintgens* verneemt, dat door de in de wet gebragte wijzigingen indedaad een ander stelsel in de voordragt is gehuldigd. De uitspraken van het Munt-Collegie zijn *nu* zuivere berigten van deskundigen, waaraan de regter niet gebonden is; doch, volgens de vroegere voordragt, verbonden die adviezen den regter derwijze, dat, bij niet naleving derzelve, er grond tot cassatie aanwezig was. Niettegenstaande *uitspraak*, in plaats van *beslissing*, welligt tot verwarring van begrippen kan leiden, zal de spreker ten gunste der voordragt stemmen en zijn vroeger voorgedragen amendement intrekken.

De heer *Donker Curtius* beklaagt zich over de omstandigheid, dat der Kamer slechts *een dag* tijd is gelaten om wijzigingen te onderzoeken, waarover de Regering gedurende *vier weken* heeft kunnen denken. — Daarna gaat de spreker over tot de breedvoerige behandeling van drie punten. 1° Hetgeen vroeger omtrent de Munt, zoo hier te lande, als in Frankrijk is vastgesteld, waarbij hij op den voorgrond stelt, dat in Frankrijk een zeer liberaal stelsel werd gehuldigd, 't welk ook hier is aangenomen. 2° Wat sedert 1814 is verrigt tot afbreking hier te lande van dat liberale stelsel. Bij de Grondwet was destijds de Munt als een regaal der koninklijke magt opgenomen. De bepalingen omtrent het collegie van Raden en generaal-meesteren der Munt strekten echter om de uitoefening van dat regaal onschadelijk te maken. Nergens was bepaald, dat de regter zich moest onderwerpen aan het advies van dat collegie, waarin alleen spraak kon zijn van allooi of essai. 3° Wat er nu wordt voorgedragen. Het komt den spreker voor, dat men thans een stap verder wil gaan en aan een collegie, zamengesteld uit afzetbare ambtenaren, opdragen: het onderzoek van verdachte muntspecien; het doen van uitspraak over de onderzochte stukken; de uitspraak over echtheid en gebruik der keurteekenen op gouden en zilveren werken; de uitspraak over geschillen van allooi en essai. Volgens de wetten op den waarborg, zullen de ambtenaren van het dep. van financien, die mede afzetbaar zijn, moeten aanhalen, bekeuren, beslag leggen. Van hun oordeel zal de uitspraak afhangen over eer; vermogen en vrijheid der ingezetenen. De spreker vindt het thans in de wets-voordragt aangenomene stelsel onaannemelijk en hij voorziet daarvan vele moeijelijkheden. Hij kan zich mitsdien met de voordragt niet vereenigen.

De heer *van der Linden* vermeent, dat er slechts twee stelsels mogelijk zijn, namelijk; óf aan het Munt-collegie optedragen eene bloote feitelijke beslissing, waaraan de regter gebonden is, óf den regter geheel vrij te laten. De spreker ziet niet in, waarom de Regering den regter wil noodzaken, om zich te doen voorlichten door een bepaald aangewezen collegie, in stede van door eenen deskundige te zijner keuze. Hij vermeent, dat men den regter, even als in alles, ook in zaken van essai en allooi had behooren vrijtelaten.

De heer *v. Dam v. Isselt* komt terug op hetgeen door hem bij de algemeene beraadslagingen is gezegd, en wijst op het verkeerde, dat ambtenaren van den fiscus rapporten uitbrengen in zaken, welke den fiscus betreffen, vooral ook, omdat die ambtenaren niet voor hun leven zijn aangesteld. De spreker verklaart zich ten stelligste tegen de voordragt. Ook heeft hij nog een bezwaar tegen de redactie van artikel 11, vermits daarin wordt gezegd, dat de leden van het Munt-collegie nimmer kunnen worden verpligt in persoon voor den regter te verschijnen. Hij meent, dat deze ambtenaren daar, waar het niet geldt uitspraken van het Munt-collegie, wel degelijk voor den regter zullen kunnen geroepen worden, en hij acht daarom eene betere redactie wenschelijk.

De heer *v. Hasselt* zal insgelijks tegen de voordragt stemmen, en verklaart, dat hij het grootendeels eens is met hetgeen door den heer *Donker Curtius* tegen de wet aangevoerd is. Bovendien maakt de spreker de vergadering opmerkzaam op een groot nadeel, 't welk, naar zijn inzien, in de voordragt gelegen is; uithoofde het Munt-collegie, in het uitbrengen van zijn verslag, aan geenen tijd gebonden is, gelijk dit, volgens art. 232 Burg. Regtsv. het geval is bij gewone deskundigen. Vooral in criminele zaken is dit een punt van groot belang, dewijl het Munt-collegie daardoor in de gelegenheid, is een proces, en alzoo ook eene preventieve gevangenis, onbepaald te rekken.

De heer *Fokker* vermeent, dat het hier de vraag geldt, of aan het munt-collegie, als een door de openbare magt aangesteld ligchaam, de beslissing van zeker feit uitsluitend kan worden opgedragen, gelijk dit door de Regering wordt voorgesteld. De spreker deelt niet in de door den heer *Donker Curtius* geopperde bezwaren, vermits, volgens de thans voorgedragene bepalingen, de regter aan de uitspraak der deskundigen niet gebonden is, maar hij daarvan kan afwijken. Ten einde den regter echter in de gelegenheid te stellen, om in criminele zaken te kunnen veroordeelen, had hij gewenscht, dat door de Regering ware voorgesteld, dat de rapporten van het munt-collegie *in civiele zaken* zouden gelden als berigten van deskundigen, en in *strafzaken* als schriftelijke bescheiden. Tot staving van zijn gevoelen voert de spreker de bepaling aan van art. 438 Wetb. v. Strafv., waarbij wordt voorgeschreven, dat de berigten van deskundigen alleen kunnen strekken tot *inlichting* van den regter. Hij verlangt deswegens inlichtingen van de Regering, waarnaar hij zijne stem zal regelen.

Hierna heeft de minister van financien in het breede het woord gevoerd. [De inhoud dezer rede zal nader worden medegedeeld.]

Uit eene uitvoerige, door de *Staats-Courant* medegedeelde opgaaf van de personen, die in het jaar 1849 als landverhuizers uit Nederland over zee vertrokken zijn, blijkt hoofdzakelijk het volgende:

Het getal der vertrokken hoofden van huisgezinnen of op zich zelven staande personen bedraagt 623, en daarvan behooren 111 tot de welgestelden, 395 tot de mingegoeden, 117 tot de behoeftigen. Met die hoofden van gezinnen zijn vertrokken 320 vrouwen, 1108 kinderen, 27 dienstboden; zoodat het geheele getal der vertrokkenen beloopt 2078. Daaronder waren 63 uit N.-Braband, 204 Gelderland, 370 Zuid-Holland, 140 Noord-Holland, 853 Zeeland, Utrecht 12, Vriesland 172, Overijssel 59, Groningen 147, Drenthe 53, Limburg 5.

Van de gemelde 623 hoofden van gezinnen zijn 341 Hervormden, Gereformeerden of Protestanten; 131 Christ. Afgescheidenen; 135 R. Kathol.; 3 Luth.; 2 Doopsgez.; 11 Israël. — Onder hen zijn: 2 aannemers van openb. werken, 1 apotheker, 120 arbeiders, 32 boerenknechts, 10 broodbakkers, 12 daglooners, 13 dienstmeisjes, 1 geneeskundige, 2 gouvernantes, 2 grofsmids, 1 heelmeester, 2 hoefsmids, 1 horologie-maker, 15 kleermakers, 2 dito knechts, 10 kooplieden, 62 landbouwers, 1 mandemaker, 1 med. doctor, 7 metselaars, 4 molenaarsknechts, 1 molenmaker, 2 onderwijzers, 8 particulieren, 1 predik., 1 rentenier, 2 schilders, 1 dito knecht, 9 schippers, 2 dito knechts, 15 schoenmakers, 4 schoolonderwijzers, 4 schrijnwerkers, 3 slagters, 3 smids, 2 dito knechts, 2 tabaksplanters, 2 tappers, 40 timmerlieden, 5 dito knechts, 1 touwslager, 1 uurwerkmaker, 4 verwers, 3 vlasboeren, 2 vleeschhouwers, 1 voerman, 3 wagenmakers, 14 werklieden, 3 wevers, 12 winkeliers, 63 zonder beroep, enz.

Ten aanzien van de geldmiddelen, welke, naar men vermoedt, sommige der vertrokken personen hebben medegenomen, wordt opgegeven: uit N. Braband 1 met kontanten omstreeks *f* 500; uit Gelderland 1 met *f* 20,000, 1 met *f* 7,500, 1 met *f* 2000; uit Vriesland 1 met *f* 1,600, 1 met *f* 200 à *f* 300; uit Overijssel 1 met *f* 1500.

— Van wege het ministerie van Binnenl. Zaken is bij den boekhandelaar *A. J. van Weelden* te 's Gravenhage, en door diens tusschenkomst in de voornaamste steden, tegen den prijs van 40 c. verkrijgbaar gesteld het *Advies omtrent het onderwijs in de geneeskunst enz.* en *Ontwerp van wet op de examens ter uitoef. der geneeskunst enz.*, *behoorende bij het rapport der Staats-commissie*, enz.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 16 April. Den 15den dezer zijn in Texel binnengekomen Hayes (st.) van Londen, Faulkner van Newcastle, Busch en Veling, beide van Osterrisoer en Salvesen, gisteren nog Hofgaard, beide van Drammen en uitgezeild de schepen *Christina Agatha*, kapt. Lap en *Pollux*, kapt. Kooy, beide naar Batavia (de laatste uit zee terug), de Boer naar Gothenburg en de Kaap de Goede Hoop, Weyland naar Teneriffe, de Haan naar Palermo, Kleve naar Genua, Landeweer naar Cadix, Doewes naar Gibraltar, Kaspersma naar Londen en Ames op avontuur; de wind z. o. en z.

Den 12den dezer heeft van Cowes de reis voortgezet het schip *Elsje*, kapt. Scherpbier, van Rotterdam naar Leverpool.

Den 6den dezer was op de hoogte van Portland het schip *Willem Carel*, kapt. de Boer, van Licata naar Petersburg.

Den 8sten dezer is te Kingstown binnengeloopen het schip *Cornelia*, kapt. Hubert, van Leverpool naar Rotterdam.

Den 23sten Maart is bij Kaap de Gute gepraaid het schip *Maria Anna*. kapt. Jaski, van Amsterdam naar Triest.

Te Marseille zijn aangekomen Fyn en de Weerd, beide van Amsterdam en Harms van Rotterdam. Te Southampton Bontekoe, J. Drewes, van Dijk, Waterborg en Zoeler; te Gravesend de Vries, Hofkamp, Kremer en van Deest, alle 9 van Groningen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

16 *April* 1850. — 4½ *Ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	55	¼	55 1/16 g.
„ „	3	„	64¾	65¼	64⅞ g.
„ „	4	„	85¼	¾	85⅜ g.
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	86½	87	86¾
Handelmaatschappij . . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	84	½	84¼
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	89½	90	89¾
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	50½	51	50 9/16 p.
„ . . .	5	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5	„	103½	104	103¾
„ „ 1828/1829,	5	„	103½	104	103¾
Certificat. „ 1831/1833,	5	„	94	½	—
„ „ 1840. . . .	4	„	—	—	—
„ bij Stieglitz . .	4	„	85¼	¾	85¾
„ „ „ N. .	4	„	85	½	85¼
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	141½	142½	—
Obligatien	4	pct.	—	—	—
SPANJE, Ardoin van £ 85,	5	„	11	½	11 3/16 p.
„ „ £ 510,	5	„	11¼	¾	11½ p.
„ Onb. Stukk.	5	„	—	—	—
Obligatien	3	„	37	½	37¼
„ Binnenl.	3	„	29	½	29 5/16 p.
Passieve			3¾	4¼	4
Ardoin Coupon			8	¾	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	75¾	76¾	—
„ „ N. . .	5	„	81½	82	81¾
„ „ . .	2½	„	40¼	¾	40½
BELGIE, Cert. W. Schuld. . .	2½	„	—	—	—
Banc. Belge			—	—	—
Rothschild, ...	2½	pct.	—	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	89¼	¾	89½
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, te Londen. . . .	4	„	34¼	¾	34⅜
„ „ . . .	4	„	35½	36	35¾
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1822, thans . .	4	„	69	70	69¼ g.
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	2¾	„	—	—	—
GRENADA, Obligatien.	1¼	„	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	5	„	27½	28	27¾
N.-AMERICA, Amerik. Bank-Actien.			—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 107¼. Spanje uitgest. schuld te Parijs 3 13/16. Napels certific. bij *Rothschild* 5 pc. 46¼. Denemarken oblig. te Londen 5 pc. 96 papier. Peru geldl. uitgest. 29 papier. Grenada oblig. uitgest. 4. Louisiana 5 pc. 91¼ à ¾. 4½ Russen 94½. N. Denen 94. Brazilie £ 200 1839, 85¾. Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels.*

J. BRASKAMP, *Pres.*

De binnenl. zoowel, als de buitenl. fondsen waren heden over

't algemeen in eene flaauwe stemming, en de meeste fondsen waren tot min of meer lagere prijzen te verkrijgen.

MADRID, 9 April. De 5 pc. 13½; 3 pc. 29⅜. Coup. 7⅞.

WEENEN, 12 April. De 5 pc. Metall. 92⅛ à 93; de 2½ pc. 49½ à 49. Bank-actien 1070 à 1073.

ANTWERPEN, 15 April. De 5 pc. Spanje 11$\frac{3}{16}$; de 3 pc. binnenl. 29½.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 15 April. *Tarwe:* n. Zeeuws., Vlaams. en Overm. ging heden bij matigen aanvoer en kleine vraag tot vorige prijzen slepende van de hand; goede en puike *f* 7 à *f* 7,30; mindere *f* 5,80 à *f* 6,90; jar. *f* 7,25 à *f* 7,50; Pools. bij gerijf: 154 p. witb. *f* 270; roode soorten bij uitslijting aan gebruikers: 161, 163 p. jar. Hoogl. Kleefs. *f* 255, *f* 265; 160, 161, 162 p. n. dito *f* 230, *f* 235, *f* 240; 159 p. n. Neder-Rijn *f* 227; 156, 158, 159, 161 p. n. Bovenl. *f* 210, *f* 215, *f* 218, *f* 226; 158 p. dito Kleefs. *f* 222. *Rogge* slap; Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 4 à *f* 4,80; voorts 150 p. Limb. *f* 128, *f* 127; 150 p. Beneden-Rijn *f* 128, *f* 127; 148 p. jar. Rijn *f* 134, *f* 135; 141 p. Arch. *f* 118. *Gerst* als voren; Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 2,90 à *f* 3,30; dito zomer *f* 2,80 à *f* 3,10. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,10 à *f* 2,90; dito lange *f* 1,70 à *f* 2,30. *Boekweit* ruimer aangevoerd en *f* 2 lager; op 140 p.: n. Noord-Brab. *f* 140, *f* 142, *f* 144; dito Gron. veen *f* 125; dito Oostvr. veen *f* 130; jar. Gron. zand *f* 128; dito dito veen *f* 128. *Erwten:* Zeeuws. graauwe *f* 4,50 à *f* 5,50; dito groene *f* 3,75 à *f* 5; dito witte *f* 4,50 à *f* 5,25. *Boonen:* Zeeuws. en Walch. witte *f* 4,50 à *f* 6; dito bruine *f* 5 à *f* 7,50; dito paardenboonen *f* 3 à *f* 3,80. *Koolzaad:* Zeeuwsch op £ 70 gehouden.

*** WELDADIGHEID.

Ofschoon de ongelukkigen bij den brand te Lunteren dankbaar zijn voor hetgeen voor hun wordt afgezonderd, zoo gevoelt de commissie zich nogthans verpligt om hunnen nood ten dringendste aan de *algemeene* liefdadigheid te blijven aanbevelen, want *zeer veel* is er noodig, wil men de armoede eenigzins lenigen; zij neemt de vrijheid mede te deelen, dat, naar eene zoo veel mogelijk naauwkeurige opneming, de totale schade bedraagt circa . . . *f* 40660.
Hiervan is tegen brandschade verzekerd . . . „ 19210.
Blijft niet verzekerd *f* 21450.
Waarvan door gegoeden kan worden geleden . „ 11200.
Blijft voor *geheel behoeftigen* de som van *f* 10250.

Onder welke som *niet* is begrepen *f* 800 voor de diaconie, ofschoon ook die onbemiddeld is.

De commissie vertrouwt dat deze cijfers genoegzaam en meer dan woorden haren aandrang om giften zal regtvaardigen. Zij smeekt daarom, weldadige landgenooten! geeft *elk* wat, om zóó doende vele menschen aan de armenkas te ontrukken en in staat te stellen weder een eigen stuk brood te kunnen eten.

De commissie:
H. T. PRINS, Burgemeester van Ede, te Bennekom.
A. VAN DAALEN, Lid der Prov. Staten, te Bennekom.
J. G. VAN DEN STEEN, Predikant te Lunteren.
MOREL VAN DEN HAM, Notaris te Lunteren.
E. F. ROELOFSEN, Gem. Ontv. te Lunteren.

Met het ontvangen van giften belasten zich ook gaarne de heeren *A. H. ter Hoeven*, Predt. te Amsterdam, voor 45 jaren in diezelfde betrekking te Lunteren, *J. Stroeve*, *Boeke*, *Prins* en *de Dompierre de Chaufepié*, predik. en *J. Stroeve Bz.*, Makelaar te Amsterdam; mr. *C. A. Nairac*, te Barneveld; *van den Ham*, Emer. Predt. te Rotterdam; *van Ommeren*, Not. te Utrecht; *J. H. Oosterdijking*, Emer.-Predt. en *W. F. H.* Baron *van Wassenaar tot Catwyck*, te Arnhem; *T. Klippink*, Predt. te Haarlem; *J. Tichler*, Predt. te Leyden; *van Harencarspel*, Predt. te Leeuwarden; *van Griethuysen*, Predt. te Zutphen, benevens de uitgevers van het *Handelsblad*, de *Haarlemsche*, *Arnhemsche*, *Nijmeegsche*, *Rotterdamsche* en *Zutphensche Couranten*.

*** LEEUWARDEN, 9 April 1850. Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *A. P. DILLIÉ*, geliefde Echtgenoot van J. W. VAN HOPBERGEN, 2e Luit. 3e Regt. Infanterie.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *C. H. SCHOENMAKERS*, geliefde Echtgenoote van W. P. VAN RHIJN,
NIEUWVEEN, 12 April 1850. Med. et. Art. Obst. Doctor.

*** AMSTERDAM, 12 April 1850. Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *D. S. HOEKSTRA*, geb. *YSENBEEK*.

*** Heden beviel van eenen ZOON *G. C. VAN BALEN BLANKEN*, Echtgenoote van W. H. MIRANDOLLE JR.,
ZUIDZIJPE, 13 April 1850. Predikant.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *J. KUYPER*, Echtgenoot van J. C. GEYL.
HAARLEM, 13 April 1850.

*** NIEUWE-DIEP, 14 April 1850. Bevallen van een' ZOON *L. D. VAN REES*, *HARTOGH*.
Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van eenen ZOON Vrouwe *E. B. J. KLUIT*, geboren *SCHELTEMA*.
LEYDEN, den 14den April 1850.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *L. H. VAN HATTEM*, geliefde Echtgenoote van JAN SCHOUTEN JR.
DORDRECHT, den 15den April 1850. Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste van eene DOCHTER *B. DE BONDTRIDDER*, Echtgenoote van H. W. ROEBIJ,
ALKMAAR, den 15den April 1850. 1e Luitnt.

---

mij in deze beproeving, terwijl de hoop, dat hare standverwisseling zalig is, mijne smart lenigt.
VRIEZENVEEN, 9 April 1850. R. J. DE LANGE.

*** Den 7den April 1850 overleed te UTRECHT de Hoog-geborene Vrouwe MARIA ALBERTINA Baronnesse VAN MANEIL, Douairière Gravinne *van Limburg Stirum*.
Om buitenlandsche Betrekking heeft deze bekendmaking niet eerder plaats gehad.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 75 jaren, onze onvergetelijke Moeder, Mevrouw BAUKJE JACOBS FEITZ, Wed. wijlen den Wel-Edel-Gestr. Heer *Gerrit Tabes Hinxt*, in leven Kapitein-Luitenant ter Zee. T. T. HINXT,
LEEUWARDEN, *uit aller naam.*
den 9den April 1850. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, mijne dierbare Echtgenoot, HENDRIKA KRUYS, in den ouderdom van ruim 32 jaren en na eene gelukkige Echtvereeniging van 7½ jaar, mij twee Kinderen nalatende, waarvan het jongste slechts 16 dagen telt. God sterke

*** Heden overleed, na eene ziekte van slechts weinige dagen, in den ouderdom van 49 jaren, de Hoog-Wel-Geborene Jonkvrouwe SOPHIA ELISABETH VON STURMAN. D. J. A. A. VAN LAWICK VAN PABST, gepensioneerd Kapitein der Infanterie.
'S HERTOGENBOSCH, 10 April 1850.

*** Mijne geliefde Echtgenoote, Vrouwe ANNA PETRONELLA HARDERWIJK, overleed heden, in den ouderdom van 62 jaren. N. A. BERG.
UTRECHT, den 10den April 1850.

*** Het heeft aan dien Heer, in wiens hand onze dagen zijn, behaagd om heden voor de derde maal ons ouderhart diep te bedroeven, door het overlijden van ons eenigst Kindje, THEOPHIL MARTINUS, in den jeugdigen leeftijd van 11 maanden.
ZEIST, J. H. LEHMANN.
11 April 1850. A. P. LEHMANN, COSTERMAN.

*** Na eene gelukkige en onvergetelijke Echtverbindtenis van 31½ jaar, waarvan de laatste 3 jaren in zwakkelijken toestand werden doorgebragt, overleed heden, nog op het onverwachtst, mijne geliefde Echtgenoote, ADRIANA ALBLAS, aan eene kortstondige bezetting op de Borst. A. B. BLIJENBERG.
AMSTERDAM, den 11den April 1850.
Algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad.

*** Heden overleed, kalm en zacht, mijne geliefde Echtgenoote, DIENTJE BROEKMAN, in den ouderdom van 37 jaren, mij nalatende vijf Kinderen.
ZUTPHEN, J. JANSEN.
12 April 1850.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, mijn waarde Broeder, de Heer W. LANGEVELD, in den ouderdom van 54 jaren en 6 maanden.
HARDINXVELD, P. LANGEVELD Kz.,
12 April 1850. *uit aller naam.*

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, in den ouderdom van 78 jaren, onze hartelijk geliefde Vader, ANTHE. 'T HOOFT, in leven Veerschipper van Numansdorp op Willemstad. M. QUISPEL.
NUMANSDORP, gez. *Buitensluis*, B. QUISPEL,
12 April 1850. geb. 'T HOOFT.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden is alhier overleden de Hoog-Wel-Geb. Heer Mr. THEODORUS NICOLAAS Baron VAN BOETZELAER.
'S GRAVENHAGE, den 12den April 1850.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 76 jaren, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot, J. SCHRYVER, in leven Oud-Procureur te dezer Stede.
'S GRAVENHAGE, M. M. VAN AALEN,
den 12den April 1850. Weduwe *J. Schryver*.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze waarde Vader en Behuwd-Vader, de Heer J. JANSEN, in den ouderdom van 83 jaren. De hoop, dat hij in een beter leven is ingegaan, lenigt de smart zijner Kinderen.
J. F. BEUKERS.
ALKMAAR, K. E. JANSEN.
13 April 1850. J. A. THOMSEN, V. D. M.
Eenige kennisgeving. J. M. JANSEN.

*** Onze hartelijk geliefde Zuster, JACOBA VAN DER HEY, overleed heden, tot onze innige droefheid, na een langdurig, maar geduldig gedragen lijden, echter nog onverwacht, in den ouderdom van ruim 47 jaren.
AMSTERDAM, G. VAN DER HEY,
13 April 1850. *uit aller naam.*
Wegens familiegebruik wordt de uiterlijke rouw niet aangenomen.

*** Heden morgen, om tien ure, overleed, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijn dierbare Echtgenoot, JAN RUIJS, in den ouderdom van bijna 60 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van 39½ jaar. Langdurig was zijn lijden en zacht en kalm zijn uiteinde. Zwaar moge de beproeving op nieuw voor ons zijn, doch de hope en het vertrouwen op eene zalige standverwisseling geeft ons troost en sterkte om in Gods wil te berusten. G. NIENHUIS,
WELSUM, Wed. *J. Ruijs*.
den 14den April 1850.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als eene bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Directeuren der *Nederlandsche Scheeps-Reederij*, gevestigd alhier, brengen hiermede ter kennisse van de respective Geïnteresseerden in dezelve, dat zij, met overleg en onder goedkeuring van Heeren Gecommitteerden, voornemens zijn, tegen afschrijving op de Aandeelen, eene VIERDE AFLOSSING en wel van 10 % of *honderd Gulden* per Aandeel te doen plaats hebben, waartoe er, te beginnen met Dingsdag den 2den April eerstkomende, dagelijks, met uitzondering van Zaturdag en Zondag, des morgens van 10 tot 1 ure, ten Kantore der Reederij, in de Doelenstraat alhier, gevaceerd zal worden. Verder berigten zij, dat de algemeene JAARLIJKSCHE VERGADERING, welke er, volgens Art. 16 der Statuten, in 1850 moet gehouden worden, plaats zal hebben op Vrijdag den 19den April aanstaande, des middags ten één ure, in *den Doelen*, op de Garnalen-Markt alhier; wordende de comparerende Heeren Deelhebbers verzocht, het getal en de Nummers der Aandeelen, voor welke zij opkomen, op eene Lijst, welke alsdan daartoe voorhanden zal liggen, op te geven.
Amsterdam, 27 *Maart* 1850.
Directeuren der Nederlandsche Scheeps-Reederij, gevestigd alhier,
P. J. AMESHOFF, President.
THEODs. JOHs. KERKHOVEN, Directeur-Secretaris.

*** De BETREKKING van LEERAAR in de *Wis- en Natuurkundige Wetenschappen* aan het Stedelijk Gymnasium te Kampen opengevallen zijnde, ten gevolge van het overlijden van Dr *W. Smaasen*, zoo noodigen Curatoren van gezegd Gymnasium, als daartoe door het Stedelijk Bestuur gemagtigd, diegenen uit, welke verlangen mogten naar gemelde betrekking te staan, om zich vóór of op den 15den Mei 1850, liefst in *persoon*, bij hen aan te melden, met opgave en mededeeling der bewijzen van hunne wettelijke bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de Wis- en Natuurkundige Wetenschappen.
De voordeelen, aan die betrekking verbonden, zijn: 1°. eene jaarlijksche bezoldiging van *f* 800,— en 2°. een vijfde gedeelte in de Schoolgelden van de Leerlingen der tweede afdeeling, waarvan het bedrag van de zijde der Stad tot eene som van *f* 400,— is gewaarborgd.
Kampen, Curatoren voornoemd,
3 April 1850. H. DWARS, Voorzitter.
J. C. BIJSTERBOS, fung. Secretaris.

*** Op het Eiland Curaçao is in Januarij ll. eene Maatschappij opgerigt, ten doel hebbende aan Kinderen van den deftigen Burgerstand aldaar Onderwijs te verzekeren en voor de toekomst bekwame Onderwijzers te vormen.
De **STATUTEN** dezer **MAATSCHAPPIJ** zijn door het Koloniaal Gouvernement goedgekeurd, en zijn tot hare Bestuurders gekozen de Heeren J. H. BETTING, als Voorzitter; N. ANSLIJN, J. LAUFFER, B. JESURUN, als Leden, en J. H. SCHOTBORGH, als Secretaris.
Op verlangen van het **BESTUUR**, ter bekoming van voor deze Inrigting bekwame **ONDERWIJZERS**, worden degenen, die daarvoor zouden wenschen in aanmerking te komen, uitgenoodigd, vóór of uiterlijk den 30sten dezer maand, zich in *persoon*, of met *franco* Brieven, te vervoegen bij den Heer J. M. SIMONS CONRADI, op het Singel, over de Nieuwe Luthersche Kerk, N°. 272, te Amsterdam, ter bekoming van nadere inlichtingen.
De uitzigten voor de verlangde twee Onderwijzers zijn:
Voor een' **HOOFD-ONDERWIJZER**, aan welke betrekking is verbonden eene Bezoldiging van *f* 1800 's jaars, met vrij Schoolgebouw en Schoolbehoeften en met vergunning om Kostkinderen te houden, dat hij zij Nederlander, van de Protestantsche Godsdienst, bezitter eener Acte van algemeene toelating voor den Eersten of Tweeden Rang, en tot het onderwijs in Nederduitsche, Fransche en Engelsche Talen, Geschiedenis, Reken- en Aardrijkskunde, geschikt; voorts van een gezond gestel, uiterlijk 35 jaren oud, van goed zedelijk gedrag en beschaafd voorkomen.
Hij zal voor eene Commissie in het Moederland, daartoe van wege het Hoofdbestuur uitgenoodigd, een vergelijkend Examen moeten afleggen.
Voor een' **EERSTEN SECONDANT**, aan welke betrekking is verbonden eene Bezoldiging van *f* 600, met vrije Woning in het Schoolgebouw en vergunning om buiten Schooltijd Privaat-Onderwijs te geven, dat hij in de bovengemelde vakken behoorlijk onderwijs kan geven en voorzien zij van eene Acte van toelating voor den Tweeden of Derden Rang; voorts van een goed zedelijk gedrag en beschaafd voorkomen.

*** In eene Dorpsschool, in de Prov. Utrecht, wordt tegen primo Junij gevraagd: Eenen ONDERMEESTER, van de Herv. Godsd., goed zedelijk gedrag, 3en Rang, geëxamineerd voor het Fransch en in staat om onderrigt op de Piano te geven. Behalve de gewone verpleging is de belooning naar bekwaamheden. Adres met *franco* Brieven, onder Letter N, aan den Boekhandelaar S. ALTER, te Utrecht.

*** J. SCHOONDERMARK, Onderwijzer te Eck en Wiel, vraagt, tegen Mei a. s., op aannemelijke voorwaarden: Een KWEEKELING, van de H. G., niet beneden de 14 jaren. Tevens zag zich gaarne als ONDERMEESTER geplaatst een Jongeling, oud 18 jaren, bezittende den 4den Rang en in staat de Kerkedienst, zonder Orgel, waartenemen. Adres, met *franco* Brieven, aan genoemden Onderwijzer.

*** Een geëxamineerd APOTHEKER wenschte zich, tegen primo Augustus of later, bij eene Weduwe als Provisor, of wel bij een bejaard Patroon als Bediende te verbinden, liefst in Gelderland. Adres *franco*, onder Letter M, bij den Boekhandelaar C. J. BORLEFFS, te Amsterdam.

*** OUDERS of VOOGDEN, derzelver ZOON of PUPIL, of een meer bejaard PERSOON genegen zijnde op een solide Notarieel en Administratief Kantoor, standplaats Noord-Braband, 3 uren van Bommel, Grave en 's Bosch en 5 uren van Nijmegen, te plaatsen of werkzaam te zijn, tegen een matig defroyement voor Inwoning, Kost, Drank en Bewasschen, adresseren zich *portvrij*, onder Lett. M, aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem, met overleg van certificaat van goed gedrag.

*** In eenen *Manufactuurwinkel* te Amsterdam wordt gevraagd: Een JONG MENSCH, eenigzins met het vak bekend. Inclinerenden adresseren zich, met *franco* Brieven, onder Letter L, bij J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers, Hartenstraat te Amsterdam.

*** MEN VERLANGT
in de nabijheid der Stad Utrecht, tegen Mei e. k.: Een TUINBAAS, van de R. K. Godsdienst. Adres *franco* Brieven, Lett. R, bij den Boekhandelaar J. R. VAN ROSSUM, te Utrecht.

*** IN EENE BIERBROUWERIJ
wordt gevraagd: Een MEESTERKNECHT. Zich ten spoedigste te adresseren, met bewijzen van bekwaamheid, enz., onder Letter B., aan de Heeren J. NOMAN & ZN., Boekhandelaars te Zalt-Boemel. Brieven *franco*.

*** Er worden gevraagd: Een WAGENMAKERS-KNECHT, het Bakwerk goed verstaande, en een GROFSMIDS-KNECHT, Vuurwerker, kunnende dadelijk Werk bekomen; beiden goed van gedrag. Brieven *franco*, onder Letter K., aan het Postkantoor te Franeker.

*** Men vraagt tegen Mei: Een bekwame HUISKNECHT in een Logement, hoofdzakelijk belast met de bediening van eene Societeit. Adres met *franco* Brieven, Lr. H, bij den Boekhandelaar B. GUNNING, te Apeldoorn.

*** ONDERWIJS.
Wil men in weinig tijd, op eene grondige wijze, eene vreemde Taal leeren kennen, dan is het noodig, om die in het Land zelf te gaan beoefenen. Wij vermeenen al-

zoo de aandacht der Hollandsche Familiën te mogen vestigen op het KOSTSCHOOL VOOR JONGE-JUFVROUWEN, bestuurd door Mevr. FLASSCHOEN-MICHAUX, te Vilvorden, bij Brussel. De gunstige naam, waarin sedert jaren die inrigting van Onderwijs staat, welke een groot aantal Kweekelingen, zoowel uit Belgie als uit vreemde Landen telt, maakt elke aanprijzing van onze zijde overbodig. Goede Opvoeding, degelijk Onderwijs, zorg voor de gezondheid zoowel als de zedelijkheid, alles vereenigt zich, om deze Inrigting den goeden naam, waarin zij staat, geheel waardig te maken.

De Kweekelingen worden in de gelegenheid gesteld om, naar aanleiding van elks gezindheid, godsdienstig onderrigt te erlangen en de openbare eeredienst bij te wonen.

Prospectussen dezer Inrigting zijn verkrijgbaar bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem. Personen, die meer omstandige inlichtingen verlangen, kunnen dezelve bekomen bij den Heer Kollonel MUSQUETIER, te Vlissingen.

*** De ondergeteekende verwittigd de geëerde Begunstigers van wijlen JOH. MAYER, Mr. Bontwerker, Kalverstraat, N°. 37, dat hij door Heeren Executeuren in dien Boedel gevolmagtigd is de reeds aldaar berustende, alsmede de nog in deze zaak te ontvangene BEWAARGOEDEREN onder zijne zorg en behandeling te nemen. Gevende tevens de verzekering dat, door eene zorgvuldige en goede behandeling, getracht zal worden om de protectie der respective Begunstigers te mogen blijven behouden, waartoe zich minzaam aanbeveelt

C. L. C. BORNEMANN.

Adres: Keizersgracht, bij de Vijzelstraat, N°. 86.
Amsterdam, April 1850.

*** **VLOERKLEEDEN EN KARPETTEN.**

De ondergeteekende is, door eenen Commissie-handel, in de gelegenheid DOORNIKSCHE, SCHOTSCHE en andere VLOERKLEEDEN en KARPETTEN, *à contant*, tegen fabrieksprijzen te leveren.

Leyden, A. J. GROEN,
April 1850. Kamerbehanger.

*** **LET WEL.**

In een gezond Dorp, in het Kwartier Zutphen, Prov. Gelderland, wordt aan een of twee Heeren, of gehuwde Lieden, VRIJE KAMERS in eene ruime Woning aangeboden, met KOST en BEDIENING, bij fatsoenlijke Protestantsche Lieden. Informatie bij *franco* Brief, onder Letter G., bij den Boekhandelaar J. H. MELLINK, te Zutphen.

*** **TE HUUR,**

om terstond te aanvaarden: Het BUITENGOED *DEN UITHOF*, nabij het Dorp Harmelen. Te bevragen bij den Notaris BUDDINGH te Harmelen.

*** TE HUUR, te Oosterbeek, tegen 1° Mei aanstaande: Een HUIS, met drie behangene en geplafoneerde Kamers, eene Alcove, Meiden-Kamer, Keuken, Kelder, Zolder en verdere Gemakken, benevens een Tuin voor het Huis. Te bevragen, met *franco* Brieven, bij M. EVERS, Huisschilder aldaar, of bij den Boekhandelaar J. Az. DOIJER, te Arnhem.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een solide, gebruikt, goed bekleed en geschilderd TWEEBAKS-WAGENTJE, met vallende Achterkap en losse Voorkap, geschikt voor een en twee Paarden. Te bevragen bij J. GEERLOFS Jr., Zadelmaker, op het Haarlemmerplein, N°. 36, te Amsterdam.

*** P. VAN VELSEN Fz. en A. VAN VELSEN, te Overveen, zullen (als lasthebbende van hunne principalen) doen veilen en verkoopen: Uitmuntende partijen te veldstaande dubbelde en enkelde HIACINTEN, waaronder de meest gezochtste soorten in groote partijen voorkomen en allen buitengemeen sterk in gewas staan, op Woensdag den 24sten April 1850, des morgens ten 10 ure precies, op de Tuinen van *A. Neelissen*, aan de Houtvaart, en *W. Kramer*, in de Rampelaan; te beginnen op den Tuin van *A. Neelissen*, aan de Houtvaart. De Catalogussen zullen bij bovengenoemde lasthebbenden te bekomen zijn.

*** **VERKOOPING VAN BLOEMBOLLEN.**

OPENBARE VERKOOPING van eene zeer groote partij dubbele en enkele HIACINTEN, vroege dubbele en late TULPEN, TROSNARCISSEN en verdere BIJGEWASSEN, op Donderdag den 25sten April 1850, des voormiddags ten 10 ure, te Lisse, in den Tuin van den Heer *Hermanus de Graaff*.

*** P. VAN VELSEN Fz. en A. VAN VELSEN, te Overveen, zullen (als lasthebbende van hunne principalen) doen veilen en verkoopen:

Eene fraaije verzameling te veldstaande dubbelde en enkelde HIACINTEN, welke sterk in het gewas staan en zeer veelal leverbaar kunnen groeijen, op Maandag den 29sten April 1850, des morgens ten 10 ure precies, op de Tuinen van de Wed. *Thoolen*, in de Rampelaan, bij *Huybens*, *P. Hulsebosch* en *Hs. Neelissen*, aan de Houtvaart; te beginnen op den Tuin van de Wed. *Thoolen*, genaamd *Rolland*. De Catalogussen zullen bij bovengenoemde lasthebbenden te bekomen zijn.

*** Men is voornemens op Donderdag den 25sten April 1850, des avonds ten 7 ure, in *het Heeren-Logement* aan het Nieuwe-Diep, in het openbaar te verkoopen:

1°. Een ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd WINKELHUIS en ERVE (waarin de *Kruideniers-Affaire* en *Slijterij* in *Dranken*, gedurende ruim 20 jaren, door wijlen den Heer *A. Senderman*, met het beste succes is uitgeoefend), staande en gelegen op den beste stand aan het Nieuwe-Diep, Gemeente Helder. 2°. VIER WONINGEN onder een Dak, met den Grond waarop dezelven gebouwd zijn, staande en gelegen naast het voorgaande Perceel. 3°. Een dubbeld PAKHUIS en BOVENWONING, met den Grond waarop hetzelve gebouwd is, staande en gelegen achter de voorgaande Percelen.

Deze drie Percelen zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd ter verkoop worden aangeboden. Alles bij Biljetten breeder omschreven. Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris P. A. BEETS, aan het Nieuwe-Diep.

NB. Des begeerende, zal de helft der Kooppenningen, op de Percelen als eerste Hypotheek kunnen gevestigd blijven.

*** G. PORTIELJE, te Amsterdam, heeft thans aan alle Boekhandelaren in het Rijk verzonden:

PROSPECTUS EN PROEFPLAAT

van een geheel nieuw, oorspronkelijk Werk, getiteld:

GESCHIEDENIS DER CHRISTELIJKE KERK,

in Tafereelen.

EEN HUIS- EN LEESBOEK VOOR ALLE STANDEN.

Hetwelk aan het *BIJBELSCH-MAGAZIJN* zal aansluiten en als een vervolg hierop, ook als een op zich zelven staand Werk zal kunnen beschouwd worden.

De volgende Heeren hebben zich, op zijne uitnoodiging, tot de bewerking dezer Tafereelen verbonden: Dr. N. BEETS, Predikant te Heemstede; J. BRAVE, Predik. te Amsterdam; Dr. P. HOFSTEDE DE GROOT, Hoogl. in de Godgeleerdheid te Groningen; Dr. B. TER HAAR, Pred. te Amsterdam; Dr. N. C. KIST, Hoogl. in de Godgeleerdheid te Leyden; Dr. W. MOLL, Hoogl. in de Godgeleerdheid te Amsterdam; Dr. F. J. DOMELA NIEUWENHUIS, Hoogl. in de Godgeleerdheid te Amsterdam; Dr. J. J. VAN OOSTERZEE, Predik. te Rotterdam; C. W. VAN DER POT, Predik. te Leyden; Dr. H. J. ROIJAARDS, Hoogl. in de Godgeleerdheid te Utrecht; Dr. G. H. VAN SENDEN, Predikant te Zwolle; Dr. E. B. SWALUE, Predik. te Goes, beroepen te Amsterdam; Dr. J. TIDEMAN, Predik. te Rotterdam; Dr. P. J. VETH, Hoogl. in de Oostersche Talen te Amsterdam.

Het Werk zal versierd worden met fraaije **STAALGRAVURES**, naar **OORSPRONKELIJKE TEEKENINGEN**, door voorname Meesters vervaardigd.

De uitgave zal geschieden te Amsterdam, bij bovengenoemden, en, gelijk hij meent te mogen vertrouwen, het Godsdienstig Publiek niet minder welgevallig zijn dan het vroeger bij hem uitgegeven *Bijbelsch Magazijn voor alle Standen*, dat zich algemeene goedkeuring heeft mogen verwerven.

De Inteekening geschiedt bij den Uitgever en bij alle Boekhandelaren, bij wie het **PROSPECTUS** verkrijgbaar en de **PROEFPLAAT** ter **BEZIGTIGING** gesteld is.

*** Men is van meening om op Woensdag den 24sten April 1850, des avonds ten 6 ure, ten Huize van *Jan Hink*, Kastelein te Spanbroek, ten overstaan van den Notaris M. R. LIPPITS, residerende te Hoorn, in het openbaar te verkoopen: Eene goed beklante ROG- en WITBROOD-BAKKERIJ, zeer gunstig staande en gelegen aan den Straatweg te Spanbroek, Sectie A., Nos. 14 en 15, groot 32 Roeden, 40 Ellen, met Bergplaats voor Hooi, Stalling voor 10 Koeijen en 2 Paarden, ruimen Zaadzolder en verdere Gerijfelijkheden. Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

*** ALBERTUS REGNERUS SLOOS, Notaris te Winkel, zal op Woensdag den 1sten Mei 1850, des voormiddags ten 11 ure, ten Huize en Herberge van *J. van Eerden*, te Oude-Niedorp, publiek ter verkoop presenteren:

Eene ter nering staande en welbeklante ROGGE-, WITTEBROOD- en BESCHUITBAKKERIJ, met alle de daarbij behoorende Gereedschappen, staande in de Gemeente Oude-Niedorp, Kadaster Sectie C, Numero 160, zijnde het daarbij behoorende Erf groot 9 Roeden, 80 Ellen. Een gedeelte der Kooppenningen zal op het Pand kunnen blijven gevestigd.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

*** **OPENBARE VERKOOPING**

van een HUIS en ERVE, zijnde eene welbeklante *Rogge- en Witbrood-Bakkerij*, met annex Woonhuis, Koestal, Hooiberg en Erve, alles staande en gelegen te Oostgraftdijk, in de Gemeente Graft, aan het Groot-Noord-Hollandsche-Kanaal, op Donderdag den 2den Mei 1850, des voordemiddags ten 11 ure, ten Huize van *P. Peek*, Kastelein in het Polderhuis van den Starnmeer. De *Broodbakkerij* dadelijk te aanvaarden. Breeder bij Biljetten omschreven en nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris B. GEEL, te Graft.

*** Op heden is ten mijnen huize voor mijne Geabonneerden gratis verkrijgbaar gesteld:

2e SUPPLEMENT-CATALOGUS

mijner Hollandsche, Fransche en Engelsche Leesinrigting.
Haarlem, J. J. VAN BREDERODE.
16 April 1850.

*** De ERVEN C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Voor Leesgezelschappen:

I. **JANE EYRE**, of *het leven eener Gouvernante*; door *CURRER BELL*. 2 Deelen. Prijs . . *f* 5,80.

Van dezen nieuwen Roman zijn in Londen binnen korten tijd *drie* drukken uitverkocht, terwijl de *vierde* druk thans het licht ziet. Verschillende Engelsche Tijdschriften hebben dit Werk op de meest gunstige wijze beoordeeld. Een derzelve bevat het volgende:

„JANE EYRE is een van de beste huiselijke Romans, die gedurende de laatste jaren het licht hebben gezien: — het is een merkwaardig Boek. De stijl is fiksch, levendig, scherp; de tooneelen verscheiden, roerend, romantisch; de karakterteekening origineel, waar, afwisselend; de zedelijke gevoelens, hier ontwikkeld, zuiver en gezond, en het geheele werk is geschikt om de aandacht op te wekken, de sympathie te doen ontstaan, het hart te boeijen en het verstand er met genoegen bij te doen verwijlen."

II. **LOSSE VERHALEN**, *uit het dagelijksche leven ontleend en alle op waarheid gegrond*; door *T. F. UILKENS, Predikant te Wehe en Zuurdijk*. Prijs *f* 2,80.

Voor Schoolgebruik:

III. **TAFEREELEN EN VERHALEN** uit de *Natuur* en de *Geschiedenis*. Een Leesboek voor de Scholen, ter bevordering van *smaak en kennis*. Verzameld uit den **Huisvriend** voor 1843. Uitgegeven door het *Bestuur* van de *Gewestelijke Vereeniging* Groningen *van het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap*. Prijs 30 Cts.

Voorts is door bovengenoemden verzonden:

TIJDSCHRIFT VOOR NEDERLANDSCH INDIË, door Dr. W. R. VAN HOËVELL. Jaargang 1850, Afl. 3. Prijs per Jaargang . . . . *f* 13,—

*** Bij A. TER GUNNE, te Deventer, is van de pers gekomen:

I. **CAESAR BORGIA.** Een geschiedk. verhaal, door den Schrijver van *Whitefriars*. Uit het Engelsch, met eene Voorrede van Dr. W. J. A. JONCKBLOET. 3 Deelen. . . . . *f* 10,90.

Volgens bevoegde beoordeelaars behoort deze Roman tot de fraaiste en belangrijkste, die sinds langen tijd het licht hebben gezien. In ieder Leesgezelschap zal hij zeker met graagte ontvangen worden.

II. **DICHTWERKEN VAN JACOB CATS**, naar de behoeften van den tegenwoordigen tijd ingerigt, m. Pl., opgedragen aan H. M. de Koningin. 5de Deel, bij int. *f* 2.50.
Buiten inteekening - 3.50.

III. **VON RAUMER**, de Vereenigde Staten van Noord-America, enz. 2 Deelen. . . . . *f* 6.60.

Het ongewoon debiet, aan dit belangrijk werk ten deel gevallen, is oorzaak dat er nog slechts weinige exempl. van voorhanden zijn.

IV. **WETBOEK VAN KOOPHANDEL**, met aanduiding van de overeenstemmende bepalingen in de Nederlandsche Wetboeken en aanwijzing van die der fransche wetgeving. Tweede druk. . . . . 70 c.

V. **WETBOEK VAN BURGERLIJKE REGTSVORDERING**, met idem. 2de druk. . . . 70 c.
(Deze uitgave is gunstig genoeg bekend.)

VI. **LETELLIER, MYTHOLOGIE DES COMMENÇANTS**, d'après la 22e Édition. . . . 35 c.

Van **FLEISCHAUER'S** *Aardrijkskunde, in verband met Handel en Nijverheid*, enz., tweede uitgaaf, 1848 (een werk van **481** zeer compresse pag. gr. 8°.), blijft de prijs op *f* 1.25 bepaald, ten einde ieder in de gelegenheid te stellen het zich te kunnen aanschaffen. Een onzer voornaamste Letterkundigen noemt dit werk *het volledigste en geschikste wat van dien aard in onze Taal bestaat.*

*** Bij D. J. HASPELS, te Nijmegen, is uitgegeven en alom te bekomen:

I. Dr. L. S. P. MEIJBOOM, Wijsgeerige beschouwing van den Mensch, in de meest belangrijke rigtingen en verschijnselen zijns levens. 1e Deel . *f* 2,50.

II. ———————— Voorlezing over den indruk, op den Mensch te weeg gebragt door de beschouwing van de hem omringende Wereld, of: Wat is schoonheid? . . . . *f* 1,10.

III. Handleiding om op aarde gelukkig te leven. Derde Druk, op nieuw herzien en verbeterd door Dr. L. S. P. MEIJBOOM, in heel Engelsch Linnen Band, met Verguld Etiquet . . . . . . *f* 1,50.

IV. E. J. HASPELS, Natuurlijke Geschiedenis der Zoogdieren, met ruim 300 Afbeeldingen. 282 Pag. of 564 Kolommen groot, rojaal 8° formaat, in half Engelsch Linnen Band . . . . . *f* 3,—.

V. ———————— Schoonheden in de Natuur, gedurende de verschillende jaargetijden. Een Leesboek voor de Jeugd . . . . *f* –,35.

Dezelfde debiteert met goed succes:
Handwoordenboek der Algemeene Aardrijkskunde, volgens de nieuwste en beste bronnen bewerkt, door eene vereeniging van Aardrijkskundigen. Dit Woordenboek beslaat 898 Pag. of 1796 Kolommen, in groot klein Octavo, in half Engelsch Linnen Band, à . . *f* 5,75.

*** De Boekhandelaar K. W. PICKHARDT, te 's Gravenhage, geeft uit:

DE DIENSTMEID

bekeken uit allerhande gezigtspunten, door geen **JANHEN.** Humoristisch Vlugschrift. Kl. 8°., met Geïllustreerden Omslag. **2e. DRUK.** Prijs *f* 0,50 Ct.

INHOUD:

Inleiding. De Pasbeginnende. De Oude-Gediende. De Meid die lang in eene Dienst heeft gediend. De Stads-Meid in eene Dienst buiten. De Buiten-Meid in eene Dienst in Amsterdam. Buitensdienst. Een Dag en Avond uit het leven van eene Dienstmeid. Lasterzucht en Taktiek. Schitterzucht. Verwaandheid en Besluit.

Mede verkrijgbaar:
Amsterdam, *J. H. E. Meijer*, *J. Noordendorp*, *W. Willems* en *G. J. d'Ancona*; Amersfoort, *Jacobs en Meijers*; Arnhem, *J. G. Stenfert Kroese*; Delft, *H. Koster*, *W. Beets*; Dordrecht, *Blussé en v. Braam*; Groningen, *H. R. Roelfsema*; Haarlem, *A. C. Kruseman* en *J. F. v. Dobben*; Leeuwarden, *V. Meursinge*; Leiden, *P. Engels*; Middelburg, *J. K. de Regt*; Nijmegen, *W. H. Stenfert Kroese*; Rotterdam, *Gebr. Hendriksen*, *H. V. v. Gogh* en *P. M. Bazendijk*; Utrecht, *W. F. Dannenfelser*; Zutphen, *A. E. C. v. Someren*; Zaandam, *H. F. v. d. Scheer*, en verder *alom.*

*** Door A. E. C. VAN SOMEREN, te Zutphen, is uitgegeven:

BEKNOPT ONDERWIJS IN DE CHRISTELIJKE WAARHEID, door A. RUTGERS VAN DER LOEFF, Predikant te Leyden. Prijs . . . *f* 0,17½.

Dit Boekje is uitgegeven ten gebruike bij de **„Godsdienstige Oefeningen"** van denzelfden Schrijver, van welk Werk in December 1849 de tweede, verbeterde en vermeerderde druk, à *f* 1,90, het licht heeft gezien.

Bij genoemden Uitgever verscheen in 1849:

HERINNERINGEN UIT DE GESCHIEDENIS VAN CHRISTUS EN ZIJNE KERK OP AARDE. Een Geschiedkundig-Godsdienstig **Leesboek**, voor alle Huisgezinnen, op bepaalde dagen des jaars, door Ds. W. D. STATIUS MULLER. 2 Deelen . . . . . *f* 4,65.

HET CHRISTUS-RIJK OP AARDE. Evangelische beschouwingen over de Christelijke Kerk, door Dr. J. WITKOP . . . . *f* 1,90.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.